

Persbericht 17.04.2019

De Vlaamse boekenmarkt stabiliseert in 2018

2018 luidde een kentering in wat de omzetcijfers van de Vlaamse boekenverkoop betreft. De sterke daling van de voorbije vijf jaar lijkt gestopt. Uit de cijfers worden ook de eerste effecten van de geregementeerde boekenprijs zichtbaar. Dankzij een aantal internationale bestsellers zat de verkoop van literaire fictie en non-fictie opnieuw in de lift. Ook het non-fictie Informatieve genre en Engelstalige boek kende een stevige boost.

Introductie

De analyse van de boekenmarkt is gebaseerd op de marktontwikkelingen die door GFK Belgium worden opgetekend m.b.t. de verkoop van papieren in de Vlaamse markt via de reguliere marktkanalen (boekenketens, boekhandels, warenhuizen, speelgoedwinkels, online verkooppunten). Het boekenverkooppanel van GFK Belgium heeft een dekingsgraad van 89%.

Bepaalde verkopen van fysieke boeken (bijv. via nichekanalen zoals museumshops) zitten evenwel niet vervat in deze cijfers. Ook de transitie van de boekenverkoop naar het brede spectrum van digitale kanalen is tot op heden maar deels gekend.

Er wordt door Boek.be vzw, samen met haar ledenverenigingen (GAU, GEWU, VVB), GFK Belgium en andere partners bekeken hoe de cijfers in zowel de fysieke als de digitale boekenmarkt nog beter in kaart kunnen worden gebracht. Daarnaast wordt ernaar gestreefd om een nieuw grootschalig consumentenonderzoek op te zetten om het lees-, leen- en koopgedrag van de Vlamingen in kaart te brengen zoals geschiedde in 2011 met steun van het Kabinet Cultuur.

In afwachting van dit bredere plaatje baseren we ons op de methodologie die tot op heden gehanteerd wordt in samenwerking met GFK Belgium.

1. Een gestabiliseerde boekenmarkt

In 2018 werden in Vlaanderen 2,9% minder boeken (exemplaren) gekocht door de Vlaming. In omzet bleef de daling beperkt tot 0,2% (188,2 mio €). Het lijkt er op dat de Vlaamse boekenmarkt zich stabiliseert. Uit een analyse van de evolutie in de Vlaamse boekenmarkt de voorbije vijf jaar blijkt immers dat de markt voorheen jaarlijks met 1,5 à 3% in omzet daalde.

Ook vergeleken met onze buurlanden doet de Vlaamse boekenmarkt het goed. In Frankrijk daalde de boekenmarkt met 0,3%, in Duitsland met 3,1%. Enkel de Nederlandse markt kon in 2018 een positief eindresultaat (+ 2,7 %) optekenen. De omzet in december 2018 bedroeg 15,6% van de volledige jaaromzet en bevestigt zijn naam en faam als beste boekenmaand. Het jaar daarvoor steeg het gewicht van december al in vergelijking met voorgaande jaren, toen tot 15,2%.

2. De effecten van de gereglementeerde boekenprijs worden zichtbaar

In 2017 werd voor het eerst in Vlaanderen een gereglementeerde boekenprijs geïntroduceerd. Het decreet dat aan boekverkopers oplegt de prijs, bepaald door de uitgever of importeur, te respecteren (minimale kortingen blijven mogelijk voor specifieke doelgroepen), trad in werking op 1 juli 2017. De Vlaamse boekensector heeft in 2018 dus voor het eerst een volledig jaar de toepassing van de gereglementeerde boekenprijs gekend.

Nieuwe boeken (titels die maximaal zes maanden oud zijn) speelden in 2018 een belangrijke rol in de vrijwel stabiele boekenverkoop. Terwijl oudere boeken, in 2018 met bijna 2% in omzet daalden t.o.v. 2017, groeide de omzet van nieuwe boeken in 2018 met bijna 7%.

Maar zorgde het decreet ook voor de nodige stimuli voor de traditionele boekverkoopkanalen?

De boekenketens kenden een omzetverlies 2,8%, maar behouden ongeveer 60% van het marktaandeel. Voor de onafhankelijke boekhandel lijkt de gereglementeerde boekenprijs een positieve impact te hebben. Zowel de gerealiseerde afzet (+1,3%) als de omzet (+3,1%) groeide t.o.v. vorig jaar.

De niet-traditionele boekverkoopkanalen, zoals speelgoedwinkels en supermarkten, verloren in 2018 aanzienlijk (elk een daling van meer dan 10% t.o.v. 2017). De online verkoop groeide in 2018 opnieuw met 15,8% en verwierf daardoor een marktaandeel van 23,3%.

3. Welke boeken scoorden het best?

De verkoop van literaire fictie en literaire non-fictie zat terug in de lift (groei marktaandeel met 1,2%), mede dankzij het succes van bestsellers als 'Mijn Verhaal' (Michelle Obama), 'De antwoorden op de grote vragen' (Stephen Hawking), 'Sapiens' en '21 lessen voor de 21ste eeuw' (Yuval Noah Harari). De 'zeven zussen'-trilogie van Lucinda Riley bleek de hype van 2018 en behaalt met 4 delen de top-50 van het jaar.

Ook het marktaandeel van het non-fictie Informatieve genre groeide fors met 7,6%. In de Top 3 vinden we 'Mijn kleine oorlog' (Rudi Vranckx), 'Doe en denk als een kat' (Stephane Garnier) en 'Lichter' (William Cortvriendt).

Het marktaandeel kromp dan weer voor de vrijetijdsboeken (3,8%), kinderboeken (4,8%) en strips (6,8%). De Top 20 van de vrijetijdsboeken blijft gedomineerd door kookboeken. Zowel Pascale Naessens als Sandra Bekkari blijven in de algemene top 100 boekenverkoop sterk aanwezig.

In de Top 10 van kinderboeken deden de reeksen 'Waanzinnige Boomhut' (Andy Griffiths/Terry Denton) en 'Nachtwacht' (Studio 100) het opnieuw bijzonder, goed maar ook het veelgeprezen boek 'Lampje' (Annet Schaap) vinden we terug in de Top 10.

De 'Kiekeboes' en 'FC De kampioenen' bleken de meest populaire strips in de top 100 van de totale boekenverkoop.

4. Marktaandeel bestsellers

De Top 20 van de best verkochte titels is goed voor een marktaandeel van 4,9% van de totale boekenmarkt. We zien hier een dalende trend in vergelijking met voorgaande jaren, wat er op duidt dat het marktgewicht meer verspreid is en dat de grotere boekendiversiteit het publiek ook meer aanspreekt.

Tot slot is het opvallend dat boeken uitgegeven in een andere taal dan het Nederlands, in het bijzonder Engelstalige werken, steeds meer aan belang winnen in de Vlaamse boekenverkoop. De voorbije 3 jaar steeg het totale aandeel in de verkoop van anderstalige werken van 6% naar 8%, goed voor een omzetstijging van 8% naar 10%.

Cijfers & info

De GfK-cijfers vertegenwoordigen 89% van de totale boekenverkoop in Vlaanderen: de ketenboekhandels, het overgrote deel van de zelfstandige boekhandels, de grootwarenhuizen en ontspanningswinkels zijn inbegrepen. Facturatieverkopen worden niet geregistreerd in het bestek van het onderzoek door GfK.

In bijlage vindt u de statistieken van **GfK Belgium** die als basis werden gebruikt voor dit persbericht. GfK Belgium maakt onderdeel uit van de beursgenoteerde GfK Group. Wereldwijd behoort GfK tot de top 5 van marktonderzoekbureaus. In verschillende branches en sectoren meten zij tot op productniveau de verkoopresultaten bij de retailers. In samenwerking met Boek.be brengt GfK sinds 2008 de Vlaamse boekenmarkt in kaart.

Contact

Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met:

BOEK.BE Caroline Schoonejans, Hoofd Marketing & Communicatie – caroline.schoonejans@boek.be gsm 0478 36 12 61